

Valtioneuvoston asetus

energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään energiantensiivisen teollisuuden sähköistämistuesta annetun lain (493/2022) nojalla:

1 §

Tuen määrän laskeminen sovellettaessa sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa

Kun laitoksessa valmistettaville tuotteille on käytettävissä sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo, lasketaan tuki kunkin tuotteen osalta erikseen. Tuen määrän laskentaan käytetään kunkin tuotteen toteutunutta tuotosta.

2 §

Tuen määrän laskeminen sovellettaessa toissijaista sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa

Tuen määrän laskennassa käytettävän toteutuneen sähkönkulutuksen tulee perustua yhteisesti mitatulle sähkönkulutukselle niiden tuotteiden osalta, joihin sovelletaan toissijaista sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa. Jos yhteisesti mitattua sähkönkulutusta ei voida käyttää, tulee toteutuneen sähkönkulutuksen perustua tuotekohtaisesti mitatulle sähkönkulutukselle. Jos mitattua sähkönkulutusta ei voida käyttää, tulee toteutuneen sähkönkulutuksen perustua laskennalliselle arvolle, joka määritetään tuotteiden, joihin sovelletaan toissijaista sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa ja laitoksen muun tuotannon tuotostonnien suhteena.

3 §

Tuen määrän laskeminen laitoksen tuottaessa tukeen oikeuttamattomia tuotteita

Jos laitos valmistaa sekä tukikelpoisia että muita tuotteita, on maksettava enimmäistuki laskettava ainoastaan tukikelpoisten tuotteiden osalta.

4 §

Hakemuksen toimittaminen

Tukihakemus tulee toimittaa Energiavirastolle viimeistään 31 päivänä maaliskuuta tarkasteluvuotta seuraavana vuonna. Tarkasteluvuotta 2021 koskeva tukihakemus on kuitenkin toimitettava Energiavirastolle viimeistään 30 päivänä syyskuuta 2022.

Toiminnanharjoittajan tulee ensisijaisesti toimittaa tukihakemus Energiaviraston ylläpitämän sähköisen asiointijärjestelmän kautta. Tarvittaessa tukihakemus voidaan toimittaa myös muutoin kuin sähköisen asiointijärjestelmän kautta.

5 §

Tukea haettaessa toimitettavat tiedot

Toiminnanharjoittajan on tukea hakiessaan toimitettava Energiavirastolle seuraavat itseään koskevat tiedot:

- 1) nimi;
- 2) yritys- ja yhteisötunnus;
- 3) yhteystiedot;
- 4) yhteystiedot tuen maksamista varten;
- 5) selvitys tosiasiallisesta edunsaajasta;
- 6) selvitys, onko toiminnanharjoittaja energiatehokkuuslain (1429/2014) 6 §:n 1 kohdan mukaisesti velvollinen tekemään 4 §:n mukaisen yrityksen energiakatselmuksen;
- 7) selvitys
 - a) energiatehokkuuslain 2 luvun mukaisen energiakatselmuksen tekemisestä;
 - b) vapautumisesta energiakatselmuksen tekemisestä energiatehokkuuslain 7 §:n nojalla; tai
 - c) siitä, että toiminnanharjoittaja on vapautettu tiedon toimittamisesta sähköistämistukilain 4 §:n 2 momentin perusteella;
- 8) selvitys, ettei toiminnanharjoittaja ole sähköistämistukilain 4 §:n 4 momentin mukaisesti vaikeuksissa oleva yritys.

Lisäksi toiminnanharjoittajan on tukea hakiessaan toimitettava Energiavirastolle seuraavat tiedot sen laitoksen osalta, jonka tietojen perusteella tukea haetaan:

- 1) laitoksen nimi;
- 2) laitoksen sijaintikunta;
- 3) selvitys toimialoista, joilla laitos toimii;
- 4) tarkasteluvuosi, jonka tietojen perusteella tukea haetaan;
- 5) selvitys laitoksen toiminnasta; ja
- 6) selvitys laitoksen toiminnassa olosta tukea haettaessa.

Mikäli tukihakemuksella ilmoitetuissa tiedoissa tapahtuu muutoksia ennen tuen myöntämistä, tulee toiminnanharjoittajan toimittaa viipymättä asiasta selvitys Energiavirastolle.

6 §

Muiden tukikelpoisuutta osoittavien tietojen toimittaminen

Edellä 5 §:ssä säädetyn lisäksi toiminnanharjoittajan on toimitettava hakemuksen liitteinä Energiavirastolle

- 1) selvitys yhteenlasketusta, sähköistämistukilain 4 §:ssä tarkoitetun hiilettömän sähkön kulutuksen osuudesta tarkasteluvuonna;
- 2) selvitys kasvihuonekaasupäästöistään perustuen viimeisimmän käsitellyn päästöoikeuksien ilmaisjaon tuotantotasoraportin sisältämiin tietoihin; tai
- 3) selvitys, joka kattaa edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut selvitykset.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun selvityksen osalta tarkasteluvuotta 2023 koskevia tietoja sovelletaan myös tarkasteluvuosien 2021 ja 2022 osalta. Selvitys voi sisältää tiedon toiminnanharjoittajan hallinnassa olevista, laitospaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevista uusiutuvan sähkön tuotannosta, toiminnanharjoittajan tekemistä uusiutuvalla energialla tai ydinenergialla tuotetun sähkön hankintasopimuksista, toiminnanharjoittajan hankkimista, tarkasteluvuotta koskevista ja peruutetuista uusiutuvalla energialla tai ydinenergialla tuotetun sähkön energian alkuperätakuista annetun lain (1050/2021) mukaisista alkuperätakuista, tai useampia näistä.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetusta selvityksestä tulee käydä ilmi tuotteiden valmistuksen ominaispäästöjen suuruus suhteessa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2021/447 tarkoitettuun maksutta jaettaviin päästöoikeuksiin varten sovellettavaan vertailuarvoon.

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettusta selvityksestä on käytävä ilmi, sovelletaanko laitokseen sähköistämistukilain 4 pykälän 1 momentin 2 kohdan alakohtaa a vai b.

7 §

Tukea haettaessa toimitettavat tiedot sovellettaessa sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa

Jos laitoksessa valmistettaville tuotteille on käytettävissä sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvo, on toiminnanharjoittajan tukea hakiessaan, 5 §:ssä edellytetyn lisäksi, toimitettava Energiavirastolle selvitys laitoksen sähköistämistukilain 3 §:n mukaisesta toteutuneesta tuotoksesta kunkin tuotteen osalta, jolle tukea haetaan.

Jos laitoksessa valmistettaville tuotteille on komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2019/331 vahvistettu sähkön ja polttoaineen vaihdettavuus, on toiminnanharjoittajan toimitettava selvitys sähköistämistukilain liitteessä 3 tarkoitetuista laitospohjaisista suorista kokonaispäästöistä sekä asianmukaisista välillisistä päästöistä.

8 §

Tukea haettaessa toimitettavat tiedot sovellettaessa toissijaista sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa

Jos laitoksessa valmistettaviin tuotteisiin sovelletaan toissijaista sähkönkulutuksen tehokkuuden vertailuarvoa, on toiminnanharjoittajan tukea hakiessaan, 5 §:ssä edellytetyn lisäksi, toimitettava Energiavirastolle selvitys laitoksen sähköistämistukilain 3 §:n mukaisesta toteutuneesta sähkönkulutuksesta.

9 §

Tuen myöntämistä koskeva päätös

Sähköistämistukilain 12 §:n mukaisesta päätöksestä on käytävä ilmi tukea saava toiminnanharjoittaja ja laitos, jonka tietojen perusteella tuki on laskettu. Päätöksestä on käytävä ilmi myönnettävän tuen määrä sekä siihen vaikuttaneet seikat kunkin toimialan tai toimialan osalta. Lisäksi päätöksestä on käytävä ilmi tuen määrä, joka toiminnanharjoittajan tulee käyttää 14 §:n mukaisiin kehittämistoimiin.

10 §

Tuen käyttösuunnitelma

Toiminnanharjoittajan, jolle on myönnetty tukea sähköistämistukilain 12 §:n mukaisesti, tulee laatia käyttösuunnitelma tuen sähköistämistukilain 14 §:n mukaiselle käytölle.

Tuen käyttösuunnitelma tulee toimittaa Energiavirastolle tuen myöntämisvuotta seuraavan vuoden loppuun mennessä, kun tukea on myönnetty ensimmäisen kerran. Toiminnanharjoittajan tulee ensisijaisesti toimittaa tuen käyttösuunnitelma Energiaviraston ylläpitämän sähköisen asiointijärjestelmän kautta. Tarvittaessa käyttösuunnitelma voidaan toimittaa myös muutoin kuin sähköisen asiointijärjestelmän kautta.

11 §

Tuen käyttösuunnitelmassa ilmoitettavat tiedot

Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava tuen käyttösuunnitelmassa seuraavat itseään koskevat tiedot:

- 1) nimi;
- 2) yritys- ja yhteisötunnus;
- 3) tarpeelliset yhteystiedot; ja
- 4) laitos tai laitokset, jonka tietojen perusteella myönnettyä tukea tuen käyttösuunnitelma koskee.

Lisäksi toiminnanharjoittajan on ilmoitettava tuen käyttösuunnitelmassa seuraavat tiedot jokaisen kehittämistoimen osalta, johon myönnettyä tukea suunnitellaan käytettävän:

- 1) kehittämistoimen nimi;
- 2) kehittämistoimen pääasiallinen suorituskunta tai -kunnat;
- 3) kehittämistoimen kuvaus, sen toteuttamissuunnitelma ja -aikataulu;
- 4) arvio kehittämistoimen vaikutuksista kasvihuonekaasujen vähentämiseen tai välttämiseen sekä muista merkityksellisistä hiilineutraaliutta edistävästä vaikutuksista;
- 5) selvitys kehittämistoimen arvioiduista kustannuksista ja niiden syntymisajankohdasta; ja
- 6) selvitys, ettei kehittämistoimesta aiheutuviin kustannuksiin kohdistu valtiontuiksi katsottavia tukia.

12 §

Tuen käyttösuunnitelman hyväksyminen

Energiavirasto hyväksyy tuen käyttösuunnitelman, mikäli sähköistämistukilaissa ja tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset täyttyvät.

Energiaviraston päätöksestä on käytävä ilmi toiminnanharjoittaja ja laitos tai laitokset, joiden tietojen perusteella tuki on myönnetty.

13 §

Tuen käyttösuunnitelman muuttaminen

Toiminnanharjoittaja voi muuttaa tuen käyttösuunnitelmaa.

Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa muutettu tuen käyttösuunnitelma Energiaviraston hyväksyttäväksi kehittämistoimen muuttuessa merkittävästi tai toiminnanharjoittajan lisätessä kehittämistoimen tuen käyttösuunnitelmaan. Muutettu käyttösuunnitelma tulee toimittaa viimeistään 31.12.2028.

Energiavirasto hyväksyy muutetun tuen käyttösuunnitelman, mikäli sähköistämistukilaissa ja tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset täyttyvät.

Energiaviraston päätöksestä on käytävä ilmi toiminnanharjoittaja ja laitos tai laitokset, joiden tietojen perusteella tuki on myönnetty ja joita muutettu tuen käyttösuunnitelma koskee.

14 §

Kehittämistoimen hyväksyttävät kustannukset

Kehittämistoimen hyväksyttäviä kustannuksia ovat kustannukset, jotka aiheutuvat toiminnanharjoittajalle kehittämistoimeen liittyvästä fyysiseen tai aineettomaan käyttöomaisuuteen kohdistuvasta investoinnista, hankinnasta, uusiutuvan energian hankinnasta, tutkimus- ja kehittämistoiminnasta tai näiden yhdistelmästä.

Hankinnalla tarkoitetaan ostoja, jotka kohdistuvat vaihto-omaisuuteen tai palveluun. *Uusiutuvan energian hankinnalla* tarkoitetaan ostoja, jotka kohdistuvat uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä ja eräistä muista hallinnollisista menettelyistä annetun lain

(1145/2020) 3 §:n mukaiseen uusiutuvaan energiaan tai energian alkuperätakuista annetun lain (1050/2021) 3 §:ssä tarkoitettuihin uusiutuvan energian alkuperätakuisiin. *Tutkimus- ja kehittämistoiminnalla* tarkoitetaan tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1444/2014) 2 §:n mukaisesti määriteltä tutkimus- ja kehittämistoimintaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja kehittämistoimen hyväksyttäviä kustannuksia eivät ole toiminnanharjoittajan

- 1) yleiskustannukset;
- 2) edustusmenot;
- 3) vapaaehtoiset henkilövakuutukset;
- 4) korot ja muut rahoituskustannukset;
- 5) valtion maksuperustelakiin (150/1992) perustuvat maksut;
- 6) kustannusvaraukset;
- 7) matkakustannukset;
- 8) toimistolaitteiden, autojen ja muiden vastaavien kestokulutushyödykkeiden hankintakustannukset; ja
- 9) toiminnanharjoittajan maksamat arvonlisäverot.

Arvonlisäverolliset kustannukset voidaan hyväksyä, jos ne liittyvät arvonlisäverottomaan toimintaan ja maksettava arvonlisävero jää toiminnanharjoittajan lopulliseksi kustannukseksi.

Toiminnanharjoittajan tuottaman käyttöomaisuuden, vaihto-omaisuuden, palvelun tai uusiutuvan energian ottamisen omaan käyttöön voidaan katsoa liittyvän kehittämistoimeen siltä osin kuin siitä aiheutuu hyväksyttäviä kustannuksia.

Hyväksyttävien kustannusten tulee olla syntyneet viimeistään 31.12.2028.

15 §

Kehittämistoimien hyväksyttävien kustannusten kohdistuminen

Kehittämistoimeen liittyvästä investoinnista, hankinnasta ja uusiutuvan energian hankinnasta toiminnanharjoittajalle aiheutuvien hyväksyttävien kustannusten tulee kohdistua toimintaan yhdellä tai useammalla laitoksella, jonka tietojen perusteella sähköistämistukilain mukaista tukea on myönnetty.

Investoinnista, hankinnasta tai uusiutuvan energian hankinnasta toiminnanharjoittajalle aiheutuvat kustannukset ovat hyväksyttäviä kustannuksia ainoastaan siltä osin kuin investoinnin, hankinnan tai uusiutuvan energian hankinnan kohde käytetään yhdellä tai useammalla laitoksella.

Tutkimus- ja kehittämistoiminnasta toiminnanharjoittajalle aiheutuvien hyväksyttävien kustannusten tulee kohdistua toiminnanharjoittajan toimintaan Suomessa.

16 §

Toiminnanharjoittajan kirjanpitovelvollisuus

Toiminnanharjoittajan tulee pitää kehittämistoimen kustannuksista projektikirjanpitoa osana kirjanpitolain mukaista kirjanpitoaan erillisellä kustannuspaikalla tai tilillä taikka muulla tavalla siten, että tuen käytön valvonta on vaikeudetta mahdollista.

17 §

Tuen käytön selvittäminen

Toiminnanharjoittajan on toimitettava Energiavirastolle selvitys tuen käytöstä hyväksyttyihin kehittämistoimiin viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2029. Selvityksen liitteinä tulee toimittaa:

1) luotettava kustannusselvitys kehittämistoimen toteutuneista kustannuksista, jotka ovat syntyneet lain voimaantulon jälkeen ja 31.12.2028 välisenä aikana; ja

2) tilintarkastuslain (1141/2015) 1 luvun 2 §:n 1 kohdassa tarkoitetun tilintarkastajan antama raportti havainnoistaan koskien kustannusselvityksessä kehittämistoimelle tilitettyjä kustannuksia.

Jos kehittämistoimen kustannusten ostolaskujen määrä on vähäinen, Energiavirasto voi hyväksyä vaihtoehtona mainitulle tilintarkastajan raportille, että toiminnanharjoittaja liittää selvitykseen kopion ostolaskuista ja maksutositteet.

Toiminnanharjoittajan on Energiaviraston pyynnöstä toimitettava ajantasainen selvitys tuen käytöstä myös muulloin kuin 1 momentissa edellytettynä ajankohtana.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä 11 päivänä heinäkuuta 2022.

Helsingissä 8.7.2022

Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen

Johtava asiantuntija Juho Korteniemi